

Huvudman

Söderhamns kommun
kundtjanst@soderhamn.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklassen och grundskolan i Norrtullskolan F-6 i Söderhamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Söderhamns kommun att senast **den 10 januari 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning av elevers behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Söderhamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Söderhamns kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 10 januari 2023** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen).

2. Se till att för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den **14 juli 2022 – 10 januari 2023** och vilket datum en utredning har startats för respektive elev (3 kap. 7 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser ordningsregler, utredning med anledning av elevers olämpliga eller ordningsstörande beteende, skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling samt anmälan till socialnämnden vid misstanke om att barn far illa.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2021 inlett en tillsyn av Norrtullskolan F-6 i Söderhamns kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Norrtullskolan F-6 följer gällande bestämmelser om anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd, ordningsregler, utredning med anledning av elevers olämpliga eller ordningsstörande beteende, skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling samt anmälan till socialnämnden vid misstanke om att barn far illa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer vid skolbesök den 22 och 23 februari 2021. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. nationella kartläggningmaterial för förskoleklassen och bedömningsstöd för årskurs 1, elevjournaler samt utredningar om kränkande behandling. Huvudmannen har i ett yttrande som inkom till Skolinspektionen den 10 maj 2022 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredningen visar att en anmälan till rektorn och utredning om en elevs behov av särskilt stöd inte alltid genomförs då en elev befaras att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Vid intervju i februari 2022 uppger lärare från mellanstadiet visserligen att utredningar pågår för elever som är nya på skolan och som har lyfts till elevhälsan. Lärarna nämner dock även att det finns åtminstone sju elever som de bedömer borde ha särskilt stöd, men som inte fått sina behov utredda. I skriftlig komplettering från huvudmannen i maj 2022 framgår att en av dessa elever förväntas nå målen med extra anpassningar, att en elev är under utredning och att två elever nu har åtgärdsprogram. Huvudmannen uppger dock även att tre elever fortfarande befaras att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen trots stöd i form av extra anpassningar. Av huvudmannens uppgifter framgår att detta inte har anmälts till rektorn och att ingen utredning om behov av särskilt stöd har inletts för någon av eleverna.

Av utredningen framgår att skolan har rutiner som innebär att lärare eller arbetslag kan lyfta enskilda elevers behov vid möten med elevhälsan samt vid arbetslagsmöten och klasskonferenser. Rektorn uppger dock vid intervju i februari 2022 att skolans rutin är otydlig gällande när ett ärende som lyfts till elevhälsan ska leda till en utredning angående elevens behov av särskilt stöd. Rektorn uppger vidare att det inte finns några tydliga riktlinjer om detta, men att om en elev inte når målen trots extra anpassningar eller om det går flera terminer utan att eleven når målen så måste skolan gå vidare och utreda elevens behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att skolans specialpedagog håller på att se över arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd och arbetar för att komma ikapp.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete när det gäller att anmäla och skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som inte har anmälts och utretts för behov av särskilt stöd trots att ett sådant behov kan finnas. Om en elevs behov inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som eleven har rätt till. Utan en utredning är det också svårare för lärare och rektorn att veta om de insatser som sätts in motsvarar elevens behov.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Söderhamns kommuns verksamhet vid Norrtullskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Söderhamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med elever, lärare och representanter för elevhälsan framkommer att det finns ordningsregler som rektorn har beslutat om och att eleverna är med och arbetar fram klassregler och ordningsregler genom diskussioner på klassråd och elevråd.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet och ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet (5 kap. 5 § skollagen). Läraren ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen enligt läroplanen. (Lgr 11, 2.1 Normer och värden.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning med anledning av elevers olämpliga eller ordningsstö- rande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det finns elever som uppträder olämpligt eller ordningsstörande. Rektorn och representanter för elevhälsan ger vid intervjuer exempel på att flera utredningar av elevers olämpliga och ordningsstörande beteende har genomförts och att åtgärder vidtagits för att få eleverna att ändra sitt beteende samt att samtal skett med elevernas vårdnadshavare. Skolinspektionen har vid skolbesöket tagit del av utredningar och beslut om åtgärder som dokumenterats i elevakter.

Rättslig reglering

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ska rektorn se till att det startas en utredning där saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. (5 kap. 9 § skollagen). Vidare ska rektorn, med utgångspunkt i vad som framkommit vid en utredning enligt 5 kap. 9 § skollagen, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att personal gör en anmälan till rektorn om en elev upplever sig kränkt. Lärare uppger vid intervjuer att skolans personal ingriper om de får reda på att en elev upplever sig kränkt. I intervju uppger representanter för elevhälsan att anmälningar om kränkande behandling utreds och att elevhälsan deltar i både det utredande och det åtgärdande arbetet. Skolinspektionen har även tagit del av enstaka utredningar angående kränkande behandling.

Rättslig reglering

En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till socialnämnden vid misstanke om att barn far illa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att anmälningar görs till socialtjänsten om personal känner oro för en elev samt att anmälan oftast görs av skolans rektor.

Rättslig reglering

Huvudmannen för verksamheten och den som är anställd i verksamheten, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Bestämmelser om att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453]. (29 kap. 13 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Andreas Gydingsgård

Utredaren Erik Almqvist har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Charlotte Rosengren och Jakob Durmaz Lotz medverkat.